

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 438/2024
16.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Грубановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К.бр.513/22 од 17.10.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 бр.226/23 од 25.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 16.05.2024.године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бојана Грубановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К.бр.513/22 од 17.10.2023. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 бр.226/23 од 25.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К.бр.513/22 од 17.10.2023. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца.

Истом пресудом, одбијен је предлог ОЈТ у Сомбору за изрицање мере безбедности одузимања предмета и то путничког возила марке „Мерцедес“, регистарске ознаке ... као неоснован. Окривљени је ослобођен плаћања судског паушала.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 бр.226/23 од 25.12.2023. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Сомбору и браниоца окривљеног АА, па је пресуда Основног суда у Сомбору К.бр.513/22 од 17.10.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Грубановић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободити од оптужбе или да наведене пресуде укине и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости јавном тужиоцу Врховног јавног тужилаштва, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног АА, адвокат Бојан Грубановић, наводи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се не могу заснивати и то на исказима сведока ББ и ВВ, које су дале у ОЈТ Сомбор дана 29.09.2022. године и на исказу сведока ГГ, који је дао у ОЈТ Сомбор дана 27.10.2022. године. Бранилац свој став образлаже тиме да је суд поступио супротно одредби члана 300. ЗКП, из разлога јер је у конкретном случају јавни тужилац у време испитивања наведених сведока знао адресу пребивалишта осумњиченог, али му позив да присуствује саслушању сведока није упутио. Са друге стране, иако јавни тужилац позив није доставио, односно упутио осумњиченом, могао је пре саслушања наведених сведока затражити претходно одобрење судије за претходни поступак, а што није учинио. Имајући наведено у виду, бранилац сматра да се ради се о незаконитим доказима и као такви су морали бити изузети из списка предмета.

Према записнику јавног тужиоца у списима предмета, дана 29.09.2022. године, у просторијама Основног јавног тужилаштва у Сомбору у предмету Кт бр.694/22, као сведоци су испитани ББ и ВВ, а дана 27.10.2022. године у просторијама истог тужилаштва и у истом предмету испитан је сведок ГГ. У записницима није констатовано присуство осумњиченог нити браниоца, нити податак о томе да ли су позвани да присуствују испитивању.

Из кривичне пријаве коју је Управа граничне полиције-Регионални центар граничне полиције према Хрватској, СГП Богојево, поднело Основном јавном тужилаштву дана 22.07.2022. године, произилази да је, између осталог, уз наведену кривичну пријаву у прилогу достављена и фотокопија личне карте на име окривљеног АА, а у којој је наведено да је његово пребивалиште у насељу ..., улица ... број ..., Република

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП је прописано да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упути позив да присуствује саслушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упути позив, а оштећеног обавести о

времену и месту испитивања сведока или вештака. Ставом 6. истог члана је прописано да ако позив осумњиченом и његовом браниоцу није достављен у складу са одредбама овог законика, односно ако се истрага води против непознатог учиниоца, јавни тужилац може предузети испитивање сведока или вештака само по претходном одобрењу судије за претходни поступак.

По оцени Врховног суда, а имајући у виду наведену одредбу члана 300. ЗКП, те чињеницу да је Основном јавном тужилаштву у Сомбору била позната адреса пребивалишта окривљеног АА, из разлога што је уз кривичну пријаву поднета и фотокопија његове личне карте у којој је наведена адреса пребивалишта, а да из списка предмета не прозилази да је окривљеном упућен позив за саслушање сведока, те да јавни тужилац није поступио по одредби члана 300. став 6. ЗКП и затражио одобрење судије за претходни поступак ради испитивања сведока, с обзиром да позив осумњиченом није достављен у складу са одредбама овог законика, искази сведока ББ и ВВ, које су дале у ОЈТ Сомбор дана 29.09.2022. године и исказ сведока ГГ који је дао у ОЈТ Сомбор дана 27.10.2022. године, представљају незаконите доказе и на њима се нису могле засновати побијане правноснажне пресуде.

Имајући у виду да је суд на главном претресу прочитао наведене записнике о испитивању сведока, те да је у образложењу првостепене пресуде суд ценио наведене исказе у склопу осталих доказа и исте прихватио у потпуности у погледу утврђених чињеница, стоје наводи захтева браниоца окривљеног да са је суд ценио незаконите доказе и свој закључак поткрепио доказима на којима се по одредбама ЗКП пресуда не може засновати.

Међутим, одредбом члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП је прописано да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама овог законика не може заснивати, осим ако је с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда. Из списка предмета произилази да првостепени суд побијану правноснажну пресуду није засновао искључиво на наведеним доказима, већ су чињенице везане за кривично дело из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, за које је окривљени АА правноснажно оглашен кривим, утврђене и на основу Прегледа овлашћења, потврде о одузетим предметима, фотокопије путовнице, репродукције ЦД снимка са граничног прелаза, који је прикључен уз спис и извода из КЕ за окривљеног.

Према томе, нижестепене пресуде нису засноване само на исказима наведених сведока, већ је по оцени Врховног суда, с обзиром на друге доказе изведене у законито спроведеном поступку, који су оцењени појединачно и у њиховој међусобној вези, очигледно да би и без тих доказа била донета иста пресуда. Стога неосновано бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као повреду поступка која је била од апсолутног утицаја на законитост и правилност правноснажне пресуде.

У осталом делу захтева, бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводећи да је наведено дело законом прописано као алтернативно, односно да се исто може извршити алтернативно прописаним радњама или на други начин, те да је у конкретном случају суд окривљеног осудио да је ово дело учинио на други начин, односно на тај начин што окривљени није поступио по наређењу овлашћеног службеног лица и без одобрења је напустио гранични прелаз и над њим није извршена гранична контрола. По оцени браниоца, суштина наведеног кривичног дела је да окривљени предузима радње ометања услед којих овлашћено службено лице и поред ометања ипак успе да изврши намеравану службену радњу.

Бранилац на крају закључује да је у конкретном случају требало применити одредбу члана 43. став 1. тачке 2, 3. и 4. Закона о граничној контроли, којима је прописано да је лице приликом преласка државне границе дужно да се подвргне граничној контроли, затим да не напушта подручје граничног прелаза док се не изврши гранична провера као и да не избегава и не покушава да избегне граничну контролу док је чланом 71. истог закона, прописано да ће се у том случају окривљени казни у новчаном износу од 10.00,00 до 100.000,00 динара или казном затвора до 30 дана. Дакле, по оцени браниоца, у конкретном случају се не ради о кривичном делу, већ о прекршају.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру је прописано да ко прети да ће напасти, покуша да нападне или нападне или на други начин омета службено лице надлежних органа из члана 2. овог закона у вршењу службене дужности, казниће се затвором од 6 месеци до две године.

У конкретном случају, у чињеничном опису изреке побијане пресуде Основног суда у Сомбору К. бр.513/22 од 07.10.2023. године наведено је да је окривљени на други начин ометао службено лице надлежних органа у вршењу службене дужности тако што је окривљени, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и желећи његово извршење, а био је свестан да је његово дело забрањено, ометао службено лице у вршењу службене дужности, на тај начин што је, након што је службено лице-полицијски службеник граничне полиције почео да спроводи детаљну граничну проверу, искористио прилику када се службено лице склонило испред предњег дела путничког возила окривљеног и пошао ка вратима возача, дао гас и без одобрења напустио гранични прелаз, а није се зауставио ни након што је оштећени покушао да га спречи да напусти гранични прелаз тако што је покушао да допре до окривљеног кроз отворен прозор на вратима возача, те се окривљени одвезао до места ..., напустио возило којим је управљао и побегао у непознатом правцу. На тај начин су описани сви објективни и субјективни елементи кривичног дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. Закона о јавном реду и миру, а описано понашање окривљеног-напуштање граничног прелаза и одлазак упркос покушају службеног лица да га заустави и изврши радњу провере његовог идентитета, представља ометање учињено у намери да службено лице у томе спречи. Самим тим су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радњи извршења предметног кривичног дела не садржи све елементе предметног кривичног дела, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић